

El 'yes, sir' a la TV americana

Que a Itàlia discuteixin de la *par condition*, és a dir de l'accés igualitari de tots els partits polítics a la televisió, no té gaire misteri. El debat és natural en una societat que últimament ens té acostumats al fet que sigui un gran magnat de la comunicació, Silvio Berlusconi, qui utilitzi abusivament els seus propis canals privats per aconseguir el seu objectiu de poder. El que realment és curiós és que, als Estats Units, l'imperi de la llibertat de mercat hagi començat un debat similar.

Ha estat Rupert Murdoch, propietari de la Fox Television, qui ha fet saltar la llebre. Murdoch ha anunciat que posarà la cadena a disposició dels candidats a la presidència perquè siguin ells qui s'expliquin als ciutadans.

Al nostre país acabem de sortir d'una campanya electoral, en la qual l'espai gratuït de propaganda socialista ha rebut dures crítiques per l'impacte d'unes imatges plenes de gossos Dobermann i de passats-futurs en blanc i negre. Aquí són les televisions públiques les que tenen obligacions electorals. Les altres, òbviament, tenen candidats i ningú no deixa de veure per qui aposten, però fonamentalment el que busquen és guanyar diners.

Als Estats Units, més que en cap altre lloc, la televisió comercial —pràcticament l'única— ha utilitzat fins ara el senzill postulat que "temps televisiu és diner". Aquesta màxima vol dir no regalar res a ningú. Però, curiosament, aquests últims dies, uns quants monstres sagrats del periodisme televisiu s'han mostrat entusiastes de la *par condition*. El llegendari Walter Cronkite, ara retirat, però que durant anys ha conduït el telenotícies de la CBS, proposa que l'últim mes de la campanya presidencial les tres cadenes tradicionals (CBS, ABC, NBC), més la CNN i la PBS, que és pública, es posin al servei dels candidats demòcrata, republicà i possiblement també del tercer en discòrdia, Ross Perot —si finalment es presenta—, per emetre simultàniament espais gratuïts de propaganda.

El substitut de Cronkite al capdavant de l'informatiu de més audiència de la CBS, el prestigiós Dan Rather, hi

està d'acord, però a més ha proposat un sistema similar al que va aplicar en una entrevista a George Bush durant la campanya presidencial del 1988. En aquella ocasió, Dan Rather va mostrar-se molt agressiu amb el candidat aleshores vice-president. El resultat va ser que Bush, visiblement contrariat, va haver d'explicar als nord-americans tot de detalls del famós escàndol de la venda secreta de míssils a Teheran —el famós cas Irangate.

Rather proposa entrevistes no edulcorades als dos o tres candidats a la presidència. De fet el seu Telenotícies

ja no és ara el més seguit: ocupa el tercer lloc, darrere dels de l'ABC i de l'NBC. L'han acusat de ser massa rigorós, seriós, "poc espectacular". En resum, massa informació de Bòsnia i poca dels incendis, aiguats, calamitats i "històries humanes" del costat de casa. Amb els candidats Rather vol anar a fons, però tampoc no descarta els espais gratuïts.

Als Estats Units, on el president Clinton se sent més preocupat per imposar el "xip" antiviolència i antisexe per protegir els menors, que no pas per cap altra cosa, la polèmica de la *par condition* és encara menor, però a mesura que avanci la campanya, el debat anirà adquirint sens dubte les proporcions gegantines que té tota controvèrsia en la societat més influïda per

VICENÇ LOZANO

"Walter Cronkite, ara retirat, però que durant anys ha conduït el telenotícies de la CBS, proposa que les tres cadenes tradicionals es posin al servei dels candidats per emetre espais de propaganda."

la televisió.

Hi ha qui comença a parlar d'abús del poder polític; hi ha qui veu la improbable imposició de l'igualitarisme televisiu com un afer anticonstitucional, es parla d'atemptat al principi de llibertat d'expressió i d'empresa..., i el debat finalment ha arribat a les associacions professionals on la discussió gira entorn dels principis fonamentals del periodisme.

Peter Jennings a l'ABC, Tom Brokaw a l'NBC, Dan Rather a la CBS, ja esmolen els ganivets pensant en la recta final d'aquest espectacle que és la cursa per la presidència. El *yes, sir!* no forma part del seu vocabulari, i fins ara no havien pensat mai en res que tingués a veure amb un accés igualitari dels candidats als informatius que presenten. Però en el món de la televisió el ritme és vertiginós i tot pot acabar canviant. ■